

obzornik

glasilo delovne organizacije

Premalo neposrednega političnega dela

DELOVNA SKUPINA CENTRALNEGA KOMITEJA ZK SLOVENIJE V NAŠI OBČINI

V izpopolnjevanju metod dela v Zvezi komunistov je centralni komitej ZK Slovenije že v pripravah na 8. republiški in 11. zvezni kongres komunistov uveljavil novost za neposrednejši stik s članstvom in zlasti z občinskimi organizacijami, ko je vodstvo centralnega komiteja na čelu s predsednikom Popitom in sekretarjem Šetincem obiskalo vse slovenske občine. Po kongresih se ta novost v načinu dela nadaljuje in izpopolnjuje, s tem da so priprave bolj temeljite in obiski daljši. Najprej je delovna skupina prisotna na sestankih v osnovnih organizacijah temeljnih organizacij, krajevnih skupnostih ter ob raznih drugih oblikah dela, v zaključnem delu pa sledi seja občinskega komiteja ali konference, na katerih sta prisotna tudi tovariša Popit in Šetinc.

Taki obiski so letos že bili v nekaterih slovenskih občinah. V marcu pa je bila delovna skupina tudi v naši občini. Svoj obisk je že končala, v pripravi je poročilo o obisku, medtem ko bo seja občinske konference, na kateri bo tudi tovariš Popit, v začetku aprila.

Delovno skupino je v naši občini vodil Ljubo Jasnič, izvršni sekretar predsedstva centralnega komiteja. V delovni skupini so bili še Stefan Korošec, Jože Simšič, Rudi Dimic, Valerija Škerbec, Zlatko Vogrič in Jože Frank.

Namen delovne skupine je bil, da se seznanijo s političnimi in gospodarskimi razmerami v občini, z delom komunistov pri uresničevanju kongresnih in aktualnih družbeno-političnih nalog, z načinom dela v svojih organizacijah in drugih oblikah dela, v družbeno-političnih organizacijah, v delegatskem sistemu in samoupravnih organih v združenem delu, v krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugod.

Program delovne skupine pri nas je bil razmeroma obsežen. Začel se je 5. marca z obiskom v Kmetijski zadrugi Cerknica. Z osnovno organizacijo, vodstvom zadruga in z nekaterimi kmeti kooperanti je beseda tekla predvsem o razmerah in položaju v kmetijski zadrugi in kmetijstvu v naši občini. Zlasti se je pokazala potreba po jasnejšem in dolgoročnejšem razvoju živinoreje oziroma sploh kmetijstva pri nas, vključno z večjo povezavo in dogovori s potrošniki naših kmetijskih proizvodov (predvsem mesto Ljubljana).

Obisk se je nadaljeval na Brestu, kjer so člani najprej prisostvovali sestanku ene od delovnih — sindikalnih skupin v TOZD POHIŠTVO, potem sestanku osnovne organizacije v tej tovarni, zaključil pa se je z razgovorom s političnim in samoupravnim aktivom ter vodstvom Bresta. Vsebinski okvir je obsegal širšo paleto vprašanj; naj omenim le, da ugotovitve kažejo, kako samoupravni in politični razvoj v Brestu ni šel dovolj hitro in vzpo-

redno s pomembnim materialnim napredkom.

Naslednji razgovor je delovna skupina opravila s komunisti iz stanovanjske in komunalne samoupravne interesne skupnosti. Na njem je bila prikazana stanovanjska in komunalna problematika v občini, pri čemer je bil ugotovljen pomemben napredek v zadnjem obdobju in izpostavljeno uresničevanje prihodnjih nalog, kot so razvoj samouprave od hišnih svetov do krajevne skupnosti in SIS v občini, uveljavljanje novih odnosov na osnovi svobodne menjave dela, uveljavljanje ekonomskih stanarin, vloga in odgovornost občine kot družbenopolitične skupnosti zlasti pri prostorskem planiranju in zazidalnih načrtih, pri hitrejšem pridobivanju dokumentacije, ki bi jo občan moral dobiti na enem mestu, uveljavljanju družbenih dogovorov o ocenah stanovanjske gradnje in podobno.

V Kovinoplastiki je bil najprej razgovor s predstavniki delovne organizacije (političnih, samoupravnih in vodilnih struktur). Čeprav je bil prvotni namen, videti zlasti vlogo sindikata pri razreševanju razvojnih vprašanj delovne organizacije, je sam razgovor zajel širši sklop vprašanj — gospodarskih, politične situacije, način nagrajevanja, izpeljava akcije »zaključni računi« in drugo. Sledil je še sestanek osnovne organizacije v delovni skupnosti skupnih služb, kjer so govorili o delu komunistov in osnovne organizacije ter o položaju skupnih služb in odnosih s temeljnimi organizacijami. Tudi tu je bila ob napredku in razvoju ugotovljenih vrsta problemov, pristnost starih odnosov oziroma prepočasno uresničevanje stališč kongresov Zveze komunistov in načel zakona o združenem delu.

Razgovor s predstavniki gostinstva Cerknice in Postojnske jame je bil posvečen predvsem uresničevanju oziroma vprašanju ob uresničevanju srednjeročnega razvojnega načrta. Zastavljene so bile naloge za pospešeno uresničevanje plana (kot osnovno v tem planu — gradnja

motela v Cerknici), ob teh razvojnih nalogah pa tudi zahteva in politične obveze po sanaciji sedanjega nezadovoljivega stanja v gostinstvu.

Med krajevnimi skupnostmi je delovna skupina najprej obiskala Cajnarje — Zilce. Tam je bil skupni razširjeni sestanek dveh osnovnih organizacij in sicer iz krajevne skupnosti in iz dislociranega obrata Iskra iz Cajnarjev. Osnovna vsebina je bila posvečena zlasti vprašanju nerazvitosti in možnostim hitrejšega razvoja te nerazvite krajevne skupnosti ter vlogi in možnostim obrata Iskre pri tem. Vprašanje nerazvitih in njihovega razvoja je bila s širšega vidika prisotna tudi na obisku v krajevni skupnosti Nova vas — Bloke.

V krajevni skupnosti Rakek je bila tema bolj specializirana in sicer — uresničevanje koncepcije splošnega ljudskega odpora in družbene samozščite. Odbor v krajevni skupnosti zelo dobro dela, premalo pa je sodelovanja družbeno-političnih organizacij.

V krajevni skupnosti Loška dolina je bila ob prisotnosti predstavnikov krajevnih političnih organizacij ter članov sveta skupnosti razprava usmerjena predvsem v družbenopolitična vprašanja te krajevne skupnosti, v delovanje krajevne samouprave

in podobno. Precej pozornosti je bilo posvečeno tudi vprašanju organiziranosti in velikosti krajevne skupnosti. V zvezi s tem kaže, da je razgovor pozitivno prispeval k razjasnitvi nekaterih vprašanj o možnosti za organiziranje manjših krajevnih skupnosti in spodbudil k novim razmišljanjem in aktivnostim pri tem.

Zadnji dan obiska je bil sestanek aktiva komunistov — neposrednih proizvajalcev pri občinskem komiteju. O delu aktiva je skupina lahko ugotovila le, da ni zaživelo in da aktiv ni opravljal svoje statutarne vloge. Zato so bile sprejete smernice za bolj živo dejavnost in za izboljšanje dela aktiva. Aktivu pa so bile tudi že posredovane informacije

o obisku in delu ter o prvih ugotovitvah delovne skupine.

To je le nekaj osnovnih zadev iz programa obiska omenjene delovne skupine v naši občini. Globlje bo o ugotovitvah razpravljala občinska konferenca v začetku aprila. Naj ob zaključku morda omenim samo še to, da je ena izmed bistvenih ugotovitev tudi ta, da osnovne organizacije Zveze komunistov in tudi drugih družbenopolitičnih organizacij v temeljnih organizacijah v krajevnih skupnostih ne opravljajo svoje vloge in nalog; premalo neposredno se ukvarjajo z razreševanjem vprašanj delavcev in občanov v svojem okolju, preveč so zadovoljne z razpravljanjem ali oblikovanjem nekaterih splošnih načel.

J. Frank

IZ VSEBINE:

GOSPODARJENJE V SLOVENSKI LESNI INDUSTRIJI • BREST IN LIKVIDNOST • ZDRUŽENA SREDSTVA ZA NOVO PROIZVODNJO • REKONSTRUKCIJA V TOZD POHIŠTVO • BRESTU JESENKOVO PRIZNANJE • AKCIJA »ZAKLJUČNI RAČUNI« • NA IVERKI ŠE ZASTOJI • ZAPUSTIL NAS JE MATEVŽ HACE • SEDEMDESET LET LOJZETA PERKA • NOVE NALOGE KRAJEVNIH SKUPNOSTI • NAŠE STALNE RUBRIKE

Delovna skupina na delnem zboru delavcev v TOZD POHIŠTVO Cerknica

Več političnega dela

DELOVNA SKUPINA CENTRALNEGA KOMITEJA ZVEZE KOMUNISTOV SLOVENIJE NA BRESTU

V programu obiska omenjene skupine v cerkniški občini je bil tudi na Brestu sestanek s predstavniki družbeno-političnih organizacij iz vseh temeljnih organizacij.

Uvodna poročila, ki so se našla na delovanje Zveze komunistov, sindikata, na razvoj samoupravljanja in vprašanja materialnega razvoja delovne organizacije, so prispevali predstavniki Bresta. V njih je bilo poudarjeno, da imamo še vedno premalo komunistov v temeljnih organizacijah, kar zahteva, da pričnemo sprejemati v Zvezo komunistov več neposrednih proizvajalcev.

Za razvoj samoupravljanja je značilno poglobljanje in utrjevanje samoupravnih odnosov, kar se kaže v neposrednem uresničevanju zakona o združenem delu od sprejema novih aktov do organiziranja novih temeljnih organizacij. Težišče odločanja se je v celoti preneslo na temeljne organizacije in v različne oblike neposrednega odločanja, medtem ko imajo skupni organi upravljanja vlogo usklajevanja in verifikiranja. Pri delu organov upravljanja ugotavljamo, da je delegatski sistem znotraj delovne organizacije zaživel, medtem ko so delegatske povezave navzven, med delovno organizacijo in drugimi samoupravnimi skupnostmi premalo žive in življenjske.

Pri vlogi sindikata lahko ugotavljamo, da vedno bolj tvorno sodeluje pri razpravah o različnih gradivih. To se je pokazalo zlasti pri oblikovanju novo sprejetih aktov. Ena izmed glavnih akcij sindikata — obravnava zaključnega računa za leto 1978 — je potekala v redu, saj za Brest to ni novost, ker so že v preteklih letih o zaključnih in periodičnih obračunih razpravljali zbori delavcev.

Na področju materialnega razvoja Bresta so vidni precejšnji uspehi. Tako smo uspeli, da ima vsaka temeljna organizacija eno glavno dejavnost, kar z drugimi besedami pomeni, da sta znotraj delovne organizacije opredeljeni delitev dela in specializacija, okrog 20 odstotkov pa predstavlja notranja kooperacija. K takšnemu razvoju je prispevalo tudi združevanje sredstev za naložbe, kjer se delež posamezne temeljne organizacije določa za vsak primer posebej.

Slabši rezultati pa so doseženi v okviru sestavljene organizacije Slovenijales, kjer delež prodaje prek njene trgovine celo nekoliko pada, hkrati pa je zelo težko opraviti delitev proizvodnih programov, saj več kot 20 temeljnih

organizacij proizvaja enako ali podobno pohištvo in s podobno tehnologijo. Zaradi stalnega padanja reprodukativne sposobnosti in spremenjenih pogojev gospodarjenja ocenjujemo, da ne bomo uresničili vseh začrtanih ciljev iz srednjeročnega programa. Posebne težave imamo pri oblikovanju cen, zlasti pri izdelkih primarne proizvodnje. Trenutno pa se je pojavilo še vprašanje ne likvidnosti, ki ga bomo v prvem polletju le s težavo rešili.

Na osnovi teh poročil in poznejše razprave se je izoblikovala ocena, da je Brest storil velik korak v materialnem razvoju, treba pa bo nekoliko poživiti delo družbenopolitičnih organizacij.

P. Oblak

Delni zbor delavcev v TOZD POHIŠTVO

Dokaj ugodna ocena

GOSPODARJENJE SLOVENSKEGA LESARSTVA IN GOZDARSTVA LANI

Na pretekli seji je republiški odbor sindikata delavcev gozdarstva in lesarstva ocenil gospodarjenje v teh dveh panogah. Naj nanizamo nekaj osnovnih ugotovitev.

Prvi dve leti uresničevanja srednjeročnega načrta sta bili v gozdarstvu in lesarstvu dokaj uspešni ob vseh osnovnih opredelitvah. Leto 1978 pa je značilno

predvsem po upadanju izvozne usmerjenosti in po padcu produktivnosti dela kljub dokaj ugodnim vrednostnim kazalcem.

V odnosih med gozdarstvom in lesno industrijo kljub naporom za ureditev dohodkovne soodvisnosti še vedno prevladujeta pogodbeni in cenovni odnos. Pomankanje lesa za vse razpoložljive zmogljivosti vodi v preplavanje surovin in dviganje cen mimo dogovorjenih kriterijev.

Sistemi sestavljenih organizacij so kljub daljšemu obstoju še vedno premalo učinkoviti. Prisotni so trenutni interesi posameznih članic, ki jih skušajo uveljaviti kot osnovni interes vseh članic sestavljenih organizacij. Uveljavljanje družbeno-ekonomskih odnosov in določil zakona o združenem delu v neposredni poslovni praksi je prepočasno. Temu je med drugim vzrok tudi pomankanje skupnih razvojnih načrtov in skupnega planiranja ter v tem, da posamezne organizacije združenega dela iščejo predvsem trenutne ugodnosti.

Akcija »zaključni računi« je v gozdarstvu in lesarstvu pokazala na nekatere slabosti; na primer: stalni pritiski na povečevanje cen s pomočjo novih izdelkov in modelov ter vse manjše izvozne usmeritve. Gozdarstvo in lesna industrija se ne moreta razvijati ločeno. Njun usklajen razvoj terja skupno načrtovanje, združevanje dela in sredstev in kooperacijo proizvodnje. Razdrobljena in glede na stroške slabo akumulativna proizvodnja v lesarstvu ne zagotavlja hitre rasti dohodka in osebnih dohodkov. Obseg proizvodnje je bil v letu 1978:

Indeks	
— proizvodnja lesa in plošč	101,8
— proizvodnja pohištva	101,6
— gozdarstvo	93

Če upoštevamo, da je s srednjeročnim načrtom zastavljena stopnja rasti v lesarstvu za 8 odstotkov in v gozdarstvu za 2 odstotka, potem je izpad proizvodnje očiten.

Pri takem obsegu proizvodnje se je povečal celotni prihodek v lesarstvu za 26 odstotkov in v gozdarstvu za 46 odstotkov.

Tak porast celotnega prihodka je potemtakem rezultat višjih cen, ki so se zvišale:

— žagan les in plošče	za 5 odstotkov,
— za končne lesne izdelke	za 26 odstotkov,
— za gozdne sortimente	za 15 odstotkov.

IZVOZ VEČJI ZA 7 ODSOTKOV

Izvoz je pomemben dejavnik za razvoj in rast lesne industrije; vendar kljub vrednostnemu povečanju ne dosega planirane

dinamike in se njegov delež v celotnem prihodu zmanjšuje. To ugotovitev najbolje osvetli naslednja tabela:

Leto	delež izvoza v celotnem prihodu
1975	13,02 odstotka,
1976	17,50 odstotka,
1977	14,96 odstotka,
1978	12,87 odstotka.

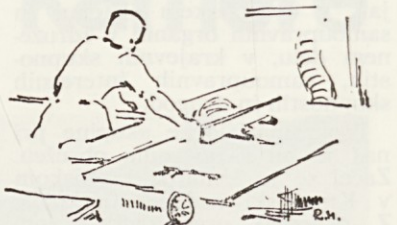
Izvoz ostaja trajna naloga lesarstva, ki mora preseči tradicionalne izvozne poti in kanale ter z odpiranjem novih trgov stalno širiti izvozne usmeritve. Pri tem se bomo zavzeli za selektivno politiko izvoznih stimulacij — s povečanjem izvoznih premij izdelkov vsake stopnje predelave.

IZGUBE NIŽJE KOT PREJSNJE LETO

Izgube v lesarstvu kažejo, da se zmanjšujejo, kar nam najbolje pokaže naslednja tabela:

Leto	Delež izgube v dohodku
1975	2,2 odstotka,
1976	2,5 odstotka,
1977	1,2 odstotka,
1978	1,2 odstotka.

Izgube so očitne predvsem v tovarnah ivernih plošč, kar je posledica neurejenih cen in nerazrešenih dohodkovnih odnosov. Cene kubičnega metra ivernih plošč so na domačem trgu za okrog 300 dinarjev nižje od cen v Avstriji in v Zahodni Nemčiji. Kljub temu je ocenjeno, da bo izguba v lesarstvu v celoti pokrita, razen v »Les« Ptuj, ki je TOZD Savinja Celje. Ocene kažejo, da dolgoročni rešitev za uspešno sanacijo ni in bo v tej organizaciji združenega dela potreben stečaj.

V letu 1978 so se osebni dohodki povečali:

— gospodarstvo SRS	21 %,
— lesna industrija	21 %,
— gozdarstvo	26 %.

Porast osebnih dohodkov v gozdarstvu je tudi posledica prenesenega terenskega dodatka in materialnih stroškov v osebne dohodke. Vpliv tega prenosa znaša povprečno 10 odstotkov.

Gospodarjenje v gozdarstvu in lesarstvu je podlaga za oceno lastne uspešnosti v temeljni organizaciji — in načrtovanje aktivnosti. Zlasti se bo potrebno letos, ko bomo snovali razvojne usmeritve za naslednje srednjeročno obdobje, še bolj prizadevati za skupno načrtovanje, združevanje dela in sredstev in s tem za usklajen in razgiban razvoj.

B. Mišič

Kritični in delovni pogovori

DELOVNA SKUPINA CK ZKS NA SESTANKU OSNOVNE ORGANIZACIJE ZVEZE KOMUNISTOV V TOZD POHIŠTVO

5. marca je TOZD POHIŠTVO obiskala delovna skupina CK ZKS, ki jo je vodil tovariš Ljubo Jasnčič.

Na osnovi programa obiska je bila delovna skupina na zboru delavcev, ki je bil ravno ta dan sklican po delovnih enotah. Delovna enota — nanos ploskovnih elementov in obdelave — je tako kot ostale delovne enote odločala o razporeditvi presežkov sredstev samoupravnih interesnih skupnosti iz leta 1978 in razpravljala o osnutku samoupravnega sporazuma o delovnih razmerjih. Po informaciji o presežkih sredstev, ki jo je posredoval tovariš Danilo Mlinar, so se delavci vključili v razpravo. Po razpravi pa se nikakor nismo mogli odločiti za predlog, da bi ta sredstva namenili za izgradnjo šole v Novi vasi. Ko so delavci postavili dodatna vprašanja in dobili odgovor, so le potrdili predlog, naj se ostanek sredstev namenijo za izgradnjo šole v Novi vasi.

Istega dne popoldne je delovna skupina sodelovala na sestanku osnovne organizacije Zveze komunistov. Na sestanku je bilo opozorjeno na nekaj vprašanj, o katerih komunisti nismo dovolj ustvarjalno, kritično in pravočasno razpravljali. Prav gotovo

so to slabosti in napake v organizaciji ter v metodi dela pri reševanju posameznih vprašanj.

Res pa je pri vsej zadevi tudi to, da je aktivnost komunistov v naši temeljni organizaciji prav gotovo večja kot je bilo mogoče ugotoviti tovarišem iz skupine na osnovi razprave s tega sestanka. Problemski sestanek osnovne organizacije in tudi drugi sestanki bi morali biti seveda boljše pripravljene. Sekretariat bi moral zlasti do tega sestanka imeti več odgovornosti ter pripraviti boljše poročilo o delu naših komunistov in o reševanju posameznih vprašanj.

Komunistom nam vendarle ne more biti vseeno, kako se prikaže naše delo, saj so v naši organizaciji takšne metode dela, s katerimi se po svojih močeh borimo za nove družbeno-ekonomske odnose, za to, da kolektiv samoupravno živi in da je samoupravno organiziran v skladu z družbenimi odnosi.

Ne moremo trditi, da je vsaka kritika napredna že samo zato, ker se za tako razglasa. Ne bi bili objektivni, če ne bi dali priznanje tistim komunistom, ki so tako ali drugače prispevali k temu, da so razprave na samo-

upravnih organih razsodne in skrbne. Kdo more trditi, da naš sindikat stoji ob strani? Zlasti v zadnjem času mu je treba priznati vse večjo aktivnost, saj se njegovo delo vsebinsko odraža v čedalje večjem vplivu na delo in življenje v TOZD. Res je, da mladinska organizacija po zadnji programski volilni konferenci še ni zaživela, vendar se organizira in je v zadnjem času že tudi čutili njeno aktivnost; to aktivnost pa mora razširiti na širši krog mladih delavcev, ki jih je v TOZD 20 odstotkov.

Delegacije za samoupravne interese skupnosti (imamo štiri skupne in tri posebne) se redno sestajajo. Opažamo pa nekatere slabosti; na primer preslabo povezovanje delegatov z delavci in premalo povratnih informacij v obeh smereh. Le-te se običajno ustavijo na skupščinah skupnosti. Se vedno so gradiva preobširna in zapleteno napisana. So primeri, ko zaradi nepomembnih stvari ne vidimo bistva. Glede na vse to je potrebno še več pomoči delegacijam s strani strokovnih služb znotraj TOZD in zunaj nje.

Na sestanku 5. marca bi moral sekretariat, kot že rečeno, prikazati nekatera dejstva takšna, kakršna so, bolj temeljito. Istočasno pa bi morali izkoristiti prisotnost tovarišev iz skupine in jih vprašati za mnenje in pomoč.

Tako pa ni čudno, če gostje niso bili zadovoljni z metodo dela naše osnovne organizacije, saj nima izdelanega delovnega programa. Komunisti smo se vključevali v razreševanje problematike takrat, ko je le-ta nastala. Zlasti to velja za vprašanja znotraj temeljne organizacije. Po drugi strani pa tudi drži očetek delovne skupine, da niso bila obravnavana tista pereča vprašanja, ki so sicer stvar strokovnih služb, pa jih nismo znali politično opredeliti. Prav gotovo je na mestu dogovor, da bo treba v prihodnje te stvari spremeniti, se močneje organizirati, izdelati programsko zasnovano in svojo aktivnost usmerjati tudi na notranja vprašanja. Pri tem pa bo moralo tudi občinsko vodstvo kot organizator idejnopoličnega dela Zveze komunistov nuditi več pomoči.

J. Klančar

Novi proizvodni prostori v GABRU

Brest in likvidnost

S sprejemom poslovne politike in plana za leto 1979 smo se dogovorili, da bomo proizvedli za 29 odstotkov več kot lani in da bodo prodaja izdelkov in storitve celo za 31 odstotkov večje kot v preteklem letu. Te naloge v letu 1979 postavljajo pred nas velike obveznosti, zlasti še, če upoštevamo, da na trgu že močno upadajo konjunkturna gibanja iz leta 1978. Znamenja nelikvidnosti gospodarstva se že pojavljajo v obliki kreditiranja za izplačila osebnih dohodkov. Pri naši poslovni banki je bilo v letošnjem marcu rekordno število prosilcev za premostitvene kredite za osebne dohodke (kreditni za deset dni). Tudi na Brestu smo imeli letos prvič po desetih letih večje težave z izplačilom osebnih dohodkov, zato smo morali od banke dobiti kredit za osebne dohodke in eskont menic v višini 14 milijonov dinarjev.

Glede na sezonske vplive v prodaji pohištva in na majhna vlaganja po zaključnem računu za leto 1978 v poslovni sklad za trajna obratna sredstva viri obratnih sredstev v prvem polletju letos ne bodo zadoščali za nemošten potek proizvodnje. Zato se bomo v naslednjih petih mesecih, tja do septembra, srečevali z velikimi težavami zaradi nelikvidnosti. Posledice nelikvidnosti lahko povzročijo zastoj v proizvodnji s čimer bo obseg proizvodnje manjši od načrtovanega. Vzrok za zastoj bo predvsem pomanjkanje reprodukcijskih materialov in surovin. Preprosto povedano; če ni denarja na žiro računu, tudi ni možnosti za nakup blaga.

Takšno likvidnostno stanje bo vplivalo tudi na zagotavljanje sredstev za naložbe. V tem času je pred nami najtežja naloga — dokončati že začete investicije v TOZD Pohoštvo, Gaber, Jelka (kotlovnica) in v ognjevarne plošče. Zato pričakujemo od vseh strokovnih služb v TOZD in v delovni skupnosti, da si skupno prizadevamo in za najbolj smotrno reševanje težav. Vsem samoupravnim organom smo posredovali v razpravo in v sklepanje informacijo s predlogi ukrepov.

Informacija o likvidnostnih težavah, s katerimi se bomo srečevali letos, je pripravljena na osnovi planskih predvidevanj o prodaji izdelkov in vseh obveznosti. V likvidnostni bilanci sredstev smo upoštevali priliv sredstev od prodaje izdelkov in storitev po mesečni dinamiki, medtem ko je dinamika porabe sredstev pripravljena prav tako po mesecih; zanjo je osnova letni plan proizvodnje in plan ostalih obveznosti, ki jih plačujemo iz dohodka.

Likvidnostni izračun nam za Brest za letos pokaže primanjkljaj v skupni vrednosti nekaj nad 10 milijonov dinarjev. Primanjkljaj je predvsem na račun TOZD Iverka, pri kateri znaša 12 milijonov dinarjev in v TOZD Pohoštvo 3,8 milijonov dinarjev. Izračun za prvo polletje pri večini temeljnih organizacij izkazuje še večji primanjkljaj obratnih sredstev.

Temu ustrezno je potrebno ukrepati za prebroditev likvidnostnih težav v tem obdobju. Zato moramo posvetiti posebno pozornost nalogam, ki jih morajo strokovne službe TOZD in delovne skupnosti opraviti še v tem mesecu. Te naloge so naslednje:

— Analizirati je treba zaloge reprodukcijskih materialov in drobnega inventarja v vseh skladiščih, pri čemer je treba upoštevati zlasti starost zalog. Obenem naj bi določili minimalne ter odprodali nekurantne zaloge.

— Za pravilni kvaliteten in količinski prevzem reprodukcijskih materialov, surovin in drobnega inventarja v skladiščih TOZD in delovne skupnosti se določi rok osem dni. V tem roku se opravi prevzem blaga in storitev ter s tem nastanek dolžniško-upniškega razmerja (DUR) za poravnavo obveznosti.

— S tujimi dobavitelji reprod-materialov se komercialni dogovori sklepajo tako, da znašajo splošni roki plačil od 60 do 90 dni. V izjemnih primerih so plačilni roki lahko najmanj 15 do 30 dni za dobavo.

— S kupci ivernih plošč se je treba dogovarjati o avansiranju za mesečne dobave plošč. Prav tako se morajo vzporedno z dobavo oziroma s plačili plošč avansirati tudi zneski kompenzacij za vsako fakturo. Obračun kom-

penzacij se nato izdela tromesečno. V ta namen je potrebno vzporedno s fakturo izpisati tudi bremenilno noto za znesek kompenzacij. Če avans za kompenzacije ni izplačan, imajo izključno prednost kupci, ki so v celoti plačali avanse in opravili obračune kompenzacij.

— Za izplačila osebnih dohodkov bo treba najemati premostitvene kratkoročne kredite. Možnosti za pridobitev takšnih kreditov so pri poslovni banki, republiških skupnih rezervah in pri zavarovalnici. Višina najetih kreditov za mesečno izplačilo osebnih dohodkov je do 20.000.000 dinarjev in obrestna stopnja od 9 do 12 odstotkov ter z rokom vračila do 3 mesece.

— Obnovi se kratkoročni kredit za premostitev primanjkljaja obratnih sredstev v skupnem znesku 43.000.000 dinarjev.

— Za odplačilo deviznega kredita za TOZD Iverka se išče možnost, da bi najeli novi devizni kredit za anuiteto, ki zapade v

prvih dneh maja, pa tudi za preostali dolg. Pogoji za pridobitev kredita so taki kot veljajo na tujem trgu kapitala.

— Za kredit za trajna obratna sredstva v višini 4.516.000 dinarjev TOZD Iverka se banki posreduje vlogo za obnovitev kredita. Enaka vloga se pošlje tudi Zavarovalnici Postojna, ker je bil ta kredit pridobljen na osnovi sredstev zavarovalnice.

— Če bo dovoljeval likvidni investicijski potencial, bomo z aviliranimi menicami TOZD reševali likvidnostne primanjkljaje. Prav tako se bo tudi z eskontom menic od kupcev za terjatve delno reševala likvidnost.

— Dokončanje začelih investicijskih vlaganj je pogojeno s pridobitvijo dodatnih virov obratnih sredstev; prav tako tudi ostale nujne nabave opreme po planu za leto 1979. V ta namen se iščejo možnosti za pridobitev blagovnih kreditov pri dobaviteljih opreme oziroma izvajalcih del.

— S sovlagatelji v investicijo ognjevarnih plošč se izdela dinamično porabe sredstev in ostalih obveznosti po sporazumih. Ločeno od ostalih sovlagateljev se usklajuje dinamika porabe sredstev z Melaminom Kočevje zaradi obojestranskega sovlaganja.

— V skladu s povečanjem plana izvoza žaganega lesa se vzporedno spremljajo tudi rezultati, doseženi na osnovi izvoznih stimulacij in dodatnega kreditiranja proizvodnje za izvoz in zalog za izvoz. T. Zigmund

Nekoliko kasnimo

KAKO JE Z REKONSTRUKCIJO V TOZD POHIŠTVO

V TOZD Pohoštvo Cerknica smo že lani pričeli z rekonstrukcijo in modernizacijo proizvodnih zmogljivosti. S tem se je pričelo uresničevanje naložb v skladu s srednjeročnim programom razvoja. Potrebna strojna oprema iz uvoza je bila v celoti dobavljena že v novembru. Del te opreme smo lahko takoj instalirali in že obratuje, instaliranje ostale pa je zaradi prostorskih in tehničnih razlogov vezano na potek del pri naložbi v površinsko obdelavo.

Več vzrokov je, da izvajanje naložbenih del ne gre po zastavljeni dinamiki in sicer:

1. zahtevnejša izvedba gradbenih del pri izgradnji proizvodne hale za površinsko obdelavo;

2. preobremenjenost gradbene operative, zaradi česar smo s pričetkom gradbenih del kasnili za približno tri mesece;

3. zamujanje dobavnih rokov dobaviteljev elementov linije za površinsko obdelavo SOP Krško, ki to utemeljuje z zamujanjem dobavnih rokov svojih številnih kooperantov.

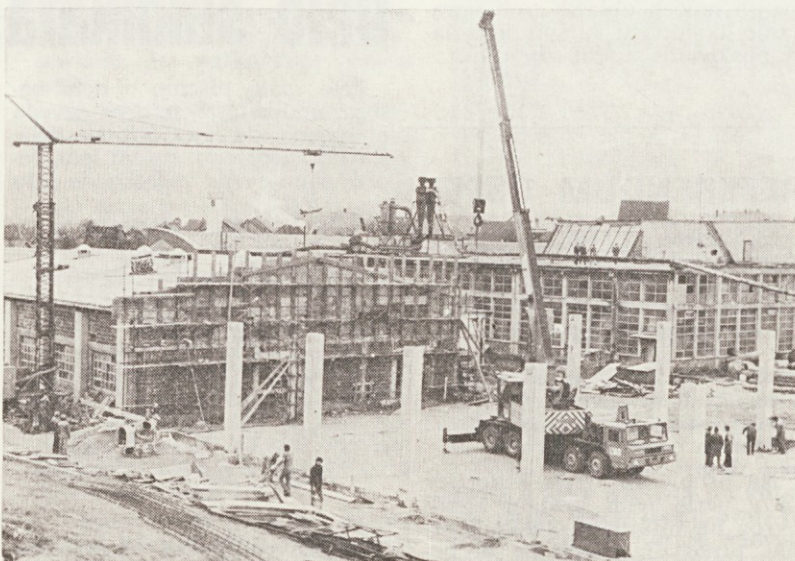
V novozgrajeni hali za površinsko obdelavo, ki je razen nekaterih nadrobnosti gradbeno izgotovljena, so v teku dela na električnih in na strojnih napravah. Z dobaviteljem lakirne linije je dogovorjeno, da bo dobava vseh elementov, če spet ne bo nepredvidenih težav, zaključena do konca marca, montažo pa naj bi, vključno z napravo za avtomatsko gašenje, končali v drugi polovici aprila.

Zaradi zagotavljanja potrebnih dokumentov za začetek obratovanja z rednim obratovanjem linije ne moremo računati prej kot v prvi polovici maja. Pred tem moramo namreč izpolniti tudi vse pogoje za redni proces površinske obdelave masivnih pohištvenih elementov, ki bo v objektu potekal vzporedno z linijo.

Potekajo tudi gradbena dela na objektu, namenjenemu za skladiščenje furnirja, ki bodo predvidoma končana do konca aprila.

Zaključna faza predvidenih naložb je torej resnično pred nami. Še enkrat se je potrdilo pravilo, da ni najlepše, ko so zidarji v hiši. Mnogo je bilo opravičenih razburjanj zaradi težjih delovnih pogojev, pa hkrati vložene veliko truda, da bi kljub vsemu delali čim boljše. Verjeti je namreč, da se vsakdo sam pri sebi zaveda, da smo se z odgovodanjem odločili storiti nekaj takega, da bo ob boljšem jutri tudi težav in razburjanj vedno manj.

D. Lesar

Dela pri rekonstrukciji v TOZD POHIŠTVO

Volitve članov disciplinske komisije v TOZD POHIŠTVO

Združena sredstva za novo proizvodnjo

Za proizvodnjo ognjevarnih plošč bodo sredstva združile poleg BRESTA še tri delovne organizacije. Sovlaganje postaja vse bolj zahtevna oblika. Vsaka delovna organizacija zadovoljuje svoje potrebe.

Pred časom smo v našem glasilu s skromno novico že opozorili na novo naložbo za proizvodnjo ognjevarnih plošč, o kateri so se odločile vse temeljne organizacije BRESTA. V ta namen so sklenile poseben samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev za rekonstrukcijo prejšnje tovarne ivernih plošč v kapacitete za proizvodnjo ognjevarnih plošč. Kot že ime sporazuma pove, bo nova proizvodnja stekla v nekdanji tovarni ivernih plošč v Cerknici. Dobavitelj in izdelovalec strojne opreme za proizvodno linijo je zahodnonemška firma Siempelkamp, s katero je BREST že sklenil pogodbo. Če bodo dela potekala brez resnejših ovir, bo tovarna usposobljena za novo proizvodnjo v letu 1980.

Poleg BRESTA bodo združile sredstva za omenjeno proizvodnjo še tri delovne organizacije in sicer: BELINKA, tovarna kemičnih izdelkov iz Ljubljane, LESNINA, trgovska organizacija iz Ljubljane ter MELAMIN, kemična tovarna iz Kočevja. Medtem, ko je BELINKA k sporazumu že pristopila, vodita ostali dve ustrezne postopke v okviru svojih organov upravljanja in pričakujemo podpis sporazuma najkasneje v aprilu.

Sam sporazum je nekoliko zapletena zadeva, saj se pojavljajo v njem štiri delovne organizacije; vsaka s svojimi posebnimi interesi. Tako BELINKA in MELAMIN povečujeta svojo proizvodno-finančno oziroma poslovno povezavo kemične za lesno industrijo. V posebnem položaju je

LESNINA kot trgovska organizacija združenega dela in kot dosedanji uvoznik ognjevarnih plošč. LESNINA si želi zagotoviti take plošče iz domače proizvodnje in bo zato z BRESTOM tesno sodelovala ob tehnološko-komercialnih vprašanjih.

Za BREST pomeni investicija v omenjeno rekonstrukcijo rešitev dveh vprašanj: boljše izkoriščanje dosedanjih kapacitet (stara tovarna ivernih plošč zdaj ni zasedena) in prestrukturiranje proizvodnje v skladu s srednjeročnim programom razvoja. Zaradi opisanih različnih interesov, ki so značilni za posamezne delovne organizacije, je bilo treba poiskati skupen cilj, ki služi kot povezovalno jedro samoupravnega sporazuma. Tak cilj vseh udeleženk je, da zagotovijo domačemu trgu kvalitetne ognjevarne plošče, ki jih sedaj uvažamo — po možnosti pa bi del teh plošč tudi izvažali. Hkrati bodo podpisnice udeležene pri skupnem dohodku, ustvarjenem s proizvodnjo oziroma s prodajo ognjevarnih plošč.

Ker je interes vsake posamezne delovne organizacije odvisen od primernega izpolnjevanja nalog, se udeležence sporazuma dogovorijo, kot nam je znano, da bodo o glavnih zadevah skupnega pomena odločale v okviru odbora udeleženk, ki ga bodo oblikovale v devetdesetih dneh po podpisu sporazuma. Vendar gre pri tem že za izvajanje sporazuma, za planiranje, za izvedbena dela rekonstrukcije, za proizvodnjo — skratka: to je že druga zgodba, o kateri bo treba še podrobno pisati. Z. Zabukovec

BRESTU — JESENKOVO PRIZNANJE

Letošnja podelitev Jesenkovih priznanj, ki jih vsako leto marca podeljuje ljubljanska Biotehniška fakulteta, je bila za našo delovno organizacijo še posebej slovesna.

Dobili smo Jesenkovo priznanje za dolgoletno uspešno strokovno, pospeševalno, kadrovsko in razvojno delo, ki je imelo močan vpliv na hiter razvoj lastne delovne organizacije in je spodbudno vplivalo na oblikovanje celotnega lesarstva Slovenije.

Priznanje, imenovano po prvem profesorju botanike na ljubljanski univerzi ter znanstveniku, raziskovalcu rastlinske genetike Francu Jesenku (1875—1932), so poleg naše organizacije dobili še:

- Milovan Zidar, predsednik zveznega komiteja za kmetijstvo; za uspehe pri razvoju in organiziranju slovenskega kmetijstva,
- prof. dr. Franc Janežič: za delo na področju fitomedicine,
- prof. dr. Ernest Majer: za pedagoško delo na področju botanike,
- prof. dr. Martin Čokl: za prispevek na področju dentrometrije in prirastoslovja,
- prof. dr. Jože Jurkovič: za požrtvovalno in uspešno delo pri organiziranju slovenske konjereje,
- prof. dr. Aleksander Konjajev: za pomemben prispevek k razvoju študija živilske tehnologije,
- prof. dr. Franc Krvina: za uspešno pospeševalno delo na področju mlekarstva, zlasti proizvodnji mleka.

Jesenkovo priznanje za našo delovno organizacijo je v imenu vseh Brestovih delavcev sprejel glavni direktor ing. Jože Strle. To priznanje je nagrada za dosedanje delo, še bolj pa vzpodbuda za prihodnje še uspešnejše strokovno, kadrovsko in razvojno delo, kajti le tako bomo še naprej uspešno gospodarili in dosegali še veliko uspehov.

M. Kusič

Bolj ali manj uspešno

OCENA RAZPRAV O ZAKLJUČNIH RAČUNIH

Sklepna razprava na skupni seji občinskega sveta Zveze sindikatov in komiteja občinske konference Zveze komunistov je pokazala, da so razprave o zaključnih računih bistveno prispevale k vsebinsko bogatejšemu potrjevanju zaključnih računov. K temu so vsekakor prispevale razprave po sindikalnih skupinah, ugotovljene pa so bile tudi slabosti, ki jih bo treba čimprej odpraviti.

Sprejeta ocena poudarja, da so bile priprave za obravnavo zaključnih računov dobro opravljene in da so sodelovali vsi dejavniki. Velik delež so z razumevanjem prevzeli poslovodni delavci, ki so od samega začetka aktivno sodelovali. Bilo je nekaj začetnih pomislekov, preden so stvari stekle, nato pa so bile dejavnosti nemotene. Tudi vodenje razprav je bilo zadovoljivo, saj so bile razprave v vseh sindikalnih skupinah pa so že odkrile nekatere slabosti, ki se kažejo predvsem v tem, da ponekod tako delo še ni uveljavljeno. Prav bi bilo, da delavci sami ocenijo prednost razprav v manjših skupinah in da od vodstva sindikatov zahtevajo takšno obravnavo tudi drugih vprašanj.

Ocena tudi govori, da so bila poslovna poročila skrbno pripravljena, imela pa so ponekod tudi slabosti, ki so se kazale predvsem v pomanjkljivih spremnih ocenah in pomanjkanju podatkov, ki jih zahteva 140. člen zakona o združenem delu. Veliko je bilo sicer povedanega v razpravah na izvršnih odborih osnovnih organizacij Zveze sindikatov ter na razpravah v sindikalnih skupinah, težko pa se opredeljujemo do teh poročil, zlasti koliko so pojasnjevale številke in koliko so problemsko odpirala razprava. Poročila so vsebovala dokaj enotno primerjavo posameznih podatkov s planom, preteklim letom in dohodkovno povezanimi temeljnimi organizacijami v okviru delovne organizacije. Manj je bilo primerjav s panogo in drugimi temeljnimi organizacijami v panogi iz razumljivih vzrokov, ker podatkov tedaj ni bilo na voljo, na kar je opozorila tudi sklepna razprava.

Iz poročil osnovnih organizacij Zveze sindikatov je bilo videti, da so bile razprave na sindikalnih skupinah in zborih delavcev razgibane, odprle pa so tudi vrsto vprašanj o organizaciji proizvodnje, izkoriščanju delovnega časa, delovnih in življenjskih pogojih delavcev in ne nazadnje o samoupravnih odnosih in nagrajevanju. Razprave in poslovna poročila kažejo, da je gospodarski položaj posameznih temeljnih organizacij zelo različen. Doseženi dohodki so nekoliko pod načrtovanimi, kar zadeva temeljito obravnavo v vsakem okolju, še tehtnejšo razpravo pa zasluži ostanek dohodka za delitev na sklade, ki marsikateri temeljni organizaciji ne zagotavlja razvoja, ki so si ga zastavile.

Ravno to področje pa je v sklepni razpravi odprlo vrsto pomanjkljivosti iz razprav v temeljnih organizacijah. Dejstvo je, da so le redke pripravile sin-

tezo razprav iz sindikalnih skupin in jih predložile zboru delavcev ali vsaj delavskim svetom v sprejem. Vsebina razprav na sindikalnih skupinah je pokazala tudi nekatere elemente mezdne miselnosti pri razpravljalcih, predvsem pa pri razpravah o delitvi, saj so posamezne sindikalne skupine stale na stališčih, da je treba več razdeliti za osebne dohodeke, ne glede na ustvarjeni dohodek in na delitvena razmerja, za katere smo se dogovorili s samoupravnimi akti.

Vse to kaže, da družbeno-politične organizacije v temeljnih organizacijah ne opravljajo svojega pravega poslanstva, da niso vselej prisotne pri obravnavi tako pomembnih vprašanj. Da je temu tako, so pokazale razprave med delavci in vključevanje po-

sameznih vodstev družbeno-političnih organizacij v razprave.

Zato moramo v vsaki temeljni organizaciji pripraviti temeljite predloge za izboljšanje gospodarjenja, jih oceniti in predlagati organom upravljanja v sprejem, obenem pa moramo opredeliti roke in nosilce v vodstvih osnovnih organizacij sindikata pa temeljito oceniti dosedanje delo.

Samoupravne interesne skupnosti so uspele pripraviti poročila v dogovorjenem roku in jih dostaviti temeljnim organizacijam, le skupnost zdravstvenega zavarovanja je zamujala. Tudi na tem področju je potrebno sprejeti trden dogovor, da bodo ta poročila pripravljena v roku in bodo v temeljnih organizacijah hkrati s poslovnimi poročili. Tako bi omogočili, da se delavci celovito odločajo o delitvi dohodka in ocenijo izpolnjevanje dogovorjenih nalog.

Prav je, da v tem trenutku kritično pogledamo slabosti in uspehe, da bi jutri še bolj delali, kajti le to je pogoj za naš napredek. F. Žagar

Na Iverki še vedno zastoji

Na začetku leta 1979 je za našo temeljno organizacijo značilno, da nas proizvodne prekinitve bolj bremenijo kot minula tri leta. Poleg že akutnega vprašanja čezmernih zastojev zaradi okvar, so se v prvih dveh mesecih pridružili težavam tudi zastoji zaradi pomanjkanja lepila, v marcu pa tudi zastoji zaradi pomanjkanja tehničnega lesa. Izpad proizvodnje v januarju in februarju je bil za 11.673.000 dinarjev. Tudi v marcu proizvodnega plana ne bomo izpolnili. Ko zmanjka metrskih drv in goli, je težava v tem, ker na sedanjih napravah za izdelavo iverja iz samih sekancev ne moremo izdelati dovolj iverja. To pomanjkanje iverja iz sekancev se pojavi tudi tedaj, če vse naprave pri predelavi sekancev delajo optimalno. Vsekakor pa povzročajo okvare še dodatne zastoj.

Drugi sklop težav se pojavlja zaradi velike količine vlage v sekancih, ki smo jih deponirali v zimskem obdobju in so praktično nepojeni z vodo. Težave nastopajo pri sušenju iverja, pa tudi kasneje v stiskalnici, kjer nam odstopanja v vlagi iverja povzročajo razslojevanje izdelkov v preši. Te težave rešujemo z daljšimi časi stiskanja plošč za okrog 15 odstotkov, kar se odraža v manjših količinah proizvedenih plošč.

Temeljna organizacija vseh teh težav ne spremlja križem rok. V sklopu ukrepov, ki smo jih predvideli v proizvodnji, so nekateri dolgoročneje narave. Tako smo se lotili izdelave predloga za tehnološko izpopolnitev linije za predelavo lesnih ostankov, s katero bi zagotovili perspektivno vsaj za 20 odstotkov večji delež predelanih sekancev v strukturi porabe surovin. Naloga je aktualna, saj nam vse analize kažejo, da bo težav z nemošteno oskrbo tehničnega lesa iz dneva v dan več.

Pripravljamo tudi predlog za rešitev popolnejše separacije sekancev od različnih kovinskih tujkov, ki nam povzročajo zaradi možnosti strojelomov izpade v neprekinjeni in kar največji upo-

rabi sekancev že pri sedanjem stanju. Prav tako se bomo pripravili na hitrejšo popravilo mlinov za predelavo sekancev ob rednem remontu ali če pride do strojeloma. Ker je pred nami tudi letni remont, moramo najti vse mogoče organizacijske oblike, da remont opravimo solidno, vendar v krajšem času kot prejšnja leta. Tako bi vsaj delno nadomestili izpade količine ivernih plošč.

Pri proizvodnji oplemenitenih iverk bomo izpade skušali nadomestiti z delom ob prostih sobotah, če bo povpraševanje po teh izdelkih takšno kot je bilo v minulih mesecih.

Prav tako pa bomo pripravili tudi širši pregled kadrovske težave, ki bodo zaradi pomanjkanja nekaterih profilov in zaradi zapuščenja dela na iverki v naslednjem obdobju še večje kot so sedaj.

To je le nekaj ukrepov ob težavah, ki smo jih v dosedanjem obratovanju ugotovili kot glavne vzroke, da ne dosegamo večje proizvodnje. Vsak uspeh na teh področjih dela se mora odraziti v normalnejši proizvodnji. Ta pa je v sedanjem stanju za našo temeljno organizacijo življenjskega pomena, obenem pa bi s tem po svojih močeh ublažili tudi vprašanje likvidnosti, ki spremlja naše poslovanje v tem trenutku. D. Mazij

REFERENDUM USPEL

25. marca je bil v krajevni skupnosti Grahovo referendum o krajevnem samoprispevku za ureditev ceste Grahovo—Cerknica, ki je že nekaj let strah in trepet vseh voznikov motornih vozil. Referenduma se je udeležilo nekaj nad 80 odstotkov upravičencev, »ZA« pa je glasovalo 62 odstotkov vpisanih volilcev.

Na osnovi različnih kriterijev bi v petih letih krajanje zbrali okrog 100 milijonov starih dinarjev, preostali znesek pa bi poiskali iz drugih virov (kredit, združeno delo...).

Praznovanje v TOZD TAPETNIŠTVO

PRAZNOVALI SMO DAN ŽENA

Čeprav ima pri nas praznovanje osmega marca že tradicijo, slavnosti ob tem dnevu izgublajo svoj prvotni pomen.

Na ta dan naj bi oživljali spomine na revolucionarno pot delavskega razreda, v kateri so si ženske izbojevale tudi svojo lastno osvoboditev in enakopravnost. Na ta dan naj bi skupaj z moškimi ocenjevali današnji položaj ženske — delavke — matere v naši samoupravni družbi. Dogovarjali naj bi se o nalogah, ki jih moramo še izpolniti, da se bo ženska lahko v polni meri uveljavila v svojem osebnem, političnem in družbenem življenju.

Naš veliki marksistični mislec Edvard Kardelj je vedno poudarjal, da se »stvarna enakopravnost ženske prične šele takrat, ko zavzame enakopravno mesto v procesu družbenega dela«. In v tej smeri naj bi današnja generacija žensk nadaljevala bogato izročilo revolucionarne preteklosti.

Revolucionarka pa je danes vsaka delavka v združenem delu, ki ustvarja materialne in duhovne dobrine in ki samoupravno odloča. Posebna priznanja pa danes zaslužijo predvsem ženske, ki poleg dela in družinskih obveznosti aktivno sodelujejo tudi v samoupravnih in družbeno-političnih organih.

Vse žene v naših temeljnih organizacijah so ta dan praznovale ob pogostitvi in ob kulturnem programu, ki so ga v večini temeljnih organizacij izvedli učenci osnovnih šol. Osnovne organizacije sindikata pa so žene tudi obdarile in s čestitko pozvale tudi k prihodnjemu boju za enakopravne odnose.

Vendar — ali je za potrditev enakopravnosti žensk dovolj skromno darilo in slovesno vzdusje v delovnih kolektivih? Če bi hotele ohraniti prvotni pomen tega dne, bi se morale upreti ženske same — odpovedati bi se morale osebnim darilom in zahtevati svoje pravice, zahtevati, da se prizna njihova enakopravnost ne le v ustavnih dokumentih, ampak tudi v praksi.

Osmi marec je pač samo dan v letu, minljiv kot so minljivi vsi drugi dnevi, še naprej pa bi moralo ostati njegovo poslanstvo, njegov prvotni pomen. Z. Jerič

... in v TOZD POHIŠTVO

Delo sindikata dokaj uspešno

Zelo malo pišemo o delu našega sindikata. S tem pa seveda ni rečeno, da le-ta tudi ne dela. Ravno nasprotno. V tem letu, čeprav smo še na začetku, je bilo

lovnih razmerjih. Razprava je bila živahna in tudi predlogov je bilo precej.

Tudi o osebnih dohodkih je tekla razprava. Sprejeli smo stališče, da je treba tudi na tem področju napraviti določene spremembe. Tudi na kulturnem področju so se pokazali prvi uspehi. Organiziranih je bilo več predstav. Sindikat je iz svojih sredstev odkupil več kart in jih razdelil med člane kolektiva. Odziv je bil velik, kar je zelo spodbudno, saj delovni človek potrebuje tudi kulturo. Tudi v prihodnje si bomo prizadevali, da bi še bolj razširili to dejavnost, ki je bila dolga leta odmaknjena od našega delovnega človeka.

V. Žnidaršič

Zapustil nas je Matevž Hace

Neizprosna smrt nam je 1. marca iz življenja iztrgala revolucionarja, politkomisarja legendarne XIV. proletarske divizije, polkovnika JLA v rezervi, družbenopolitičnega delavca in pisatelja MATEVŽA HACETA.

Že z enajstimi leti si je začel služiti kruh: najprej kot pastir, s štirinajstimi leti pa kot delavec v opekarni ter nato kot žagarski in gozdni delavec. Odpor proti krivicam in izkoriščanju in njegov napredni duh sta ga kmalu usmerila v organizirano socialistično gibanje.

Z veliko zavzetostjo je sodeloval pri vseh oblikah dela in akcijah organiziranega delavstva v sindikatu lesnih delavcev, v delavskem kulturnem društvu Svoboda in kasneje v Vzajemnosti v Loški dolini. Bil je društveni knjižničar. Veliko je prebiral zgodovinska in literarna dela naših pisateljev, zlasti dela ruskih klasikov (Gorkega), ki obravnavajo usode zatiranih in spodbujejo k boju za pravice. Tako ni bilo naključje, da se je sredi tridesetih let vključil v marksistični krožek, ki sta ga organizirala Franc Strle-Nino in Janez Hribar ter z zanimanjem študiral ilegalno in legalno partijsko literaturo, ki je dajala smernice Titove in Kardeļeve strategije in taktike Partije za združitev vseh demokratičnih in rodoljubnih sil v boju proti osovraženemu protiljudskemu režimu in njegovemu paktiranju s fašističnimi silami. S svojim žarom je sodeloval pri snovanju in formiranju kmečko-delavskega gibanja v Loški dolini, ki je dosegla zmage na občinskih volitvah v letih 1936 in 1938. Tedaj je začel pisati v delavski tisk. Leta 1940 je bil sprejet v Komunistično partijo Slovenije.

Leta 1941 vidimo Haceta med organizatorji Osvobodilne fronte, leta 1942, kako kot sekretar rajonskega odbora Osvobodilne fronte Loški potok uresničuje pridobitve enoletnega boja partizanske vojske, ko organizira volitve v organe ljudske oblasti in sodeluje pri uresničevanju njenih sklepov.

Po hudi italijanski ofenzivi poleti 1942, leta ga vidimo kot politkomisarja II. Notranjskega oddela, Tomšičeve brigade in konč-

no IV. operativne cone za Štajersko in Koroško. Vidimo ga hkrati kot izkušnega političnega aktivista, ki je ljudem in borcem v najhujših dneh vlival z bogatimi izkušnjami in s tovariškim odnosom zaupanje in vero v končno zmago.

Po vojni je opravljal številne odgovorne dolžnosti. Bil je inštruktor CK KPS, predsednik enotnih sindikatov Slovenije, pomočnik ministra za kmetijstvo in gozdarstvo LRS, sekretar OK KPS Postojna, predsednik Gasilske zveze Slovenije. Bil je tudi zvezni in več mandatov republiški ljudski poslanec.

Ob vsem tem delu je našel čas za pisanje aktualnih političnih člankov, zlasti pa za pisanje leposlovnih in spominskih besedil, v katerih je opisoval junaštva in usode borcev in aktivistov med NOB. Ugodna odzivnost bralcev ga je vzpodbujala k pisanju daljših leposlovnih del, v katerih je opisoval partizansko tematiko in ožjo Notranjsko, ki jo je odkril širši slovenski javnosti. Za pisateljsko delo je prejel več visokih literarnih priznanj, prebivalci cerkniške občine pa so ga izbrali za častnega občana.

A. Avsec

Drugi dragoceni del Hacetove osebnosti je njegovo pisanje, v katero je preli vso svojo prvinsko ljubezen do notranjskega človeka, svojo trmasto revolucionarnost in vsečloveško humanost.

Ob neki priložnosti nam je dejal: »Pokažimo, da Notranjska ni samo dežela kmetov, gozdarjev in tihotapcev... Pokažimo, da nismo samo praktiki, suhi razumari. Saj vemo, da so v nas tudi lirične strune. Morda smo res malo preveč zaprti vase — skoraj sramežljivi.«

In v svojem pisanju je pripovedoval: »Vse moje pisanje temelji na resničnih dogodkih. O, večkrat sem že imel sitnosti zaradi tega. Še sreča, da smo Notranjci trmast. Ja, tudi jaz sem trmast. Naša notranjska trma je največkrat pozitivna.«

Takšen je bil Haca kot človek in kot pisatelj. Ves je zrasel iz notranjske zemlje in ves se je razdaljal notranjski zemlji... Ker

NAŠI LJUDJE

Slavka Bečaj je iz kmečke družine; rojena je bila na Gornjem Jezeru. Vse do konca vojne je bila doma, v letu 1946 pa se je preselila v Podskrajnik. Takrat se je tudi zaposlila v takratnem LIP Cerknica. Na vprašanje, kje vse je delala, mi je povedala:

»Prva leta sem bila zaposlena v zabojnari, pa pri pleskanju, v skladišču materiala in kdo ve še kje, saj takrat so bile velike potrebe povsod, vsega nam je primanjkovalo. Med drugim se tudi spominja, da so delali tudi ob nedeljah in praznikih v težkih pogojih, seveda brez plačila. Sedaj so pogoji dela mnogo lažji. To je seveda tudi prav, čeprav radi pozabljamo na to, kako je bilo.«

Povemo naj tudi, da je Slavka tik pred upokojitvijo.

In kaj meni o sedanjem delu in odnosih?

»Na delovnem mestu — obračun osebnih dohodkov sem še kar zadovoljna, čeprav ni vse tako lepo kot se zdi. Tudi tukaj so težave, ker pa se v oddelku dobro razumemo in si med seboj pomagamo, nimam kakšnih večjih težav. Nisem pa zadovoljna z odnosi med službami, ki bi bili lahko boljši. Večkrat slišim kakšno pikro posebno ob izplačilu osebnih dohodkov, pa čeprav nagrajevanje ne sodi v moje področje dela. Smo pač ljudje. Toda kljub težavam sem s svojim delom zadovoljna.«

Seveda je Slavka prizadevna tudi v političnem delu. Dolga leta deluje pri sindikatu in moram reči, da kar skrbno opravlja svoje delo in naloge.

O prostem času pravi, da ga je zelo malo, saj je zaposlena žena praktično neprekinjeno pri delu: delo v službi, pa gospodinjstvo in še vrsta drugih del. Toda kljub temu najde čas za vezenje in tudi zase. Kot večina žena ima tudi Slavka veselje do vsega lepega, in to je lepo urejen vrt okoli hiše.

O svojih željah je rekla, da jih je veliko, vse se pa ne morejo izpolniti. Predvsem pa želi, da bi bila še naprej zdrava. To želi tudi vsej družini, kolektivu pa vsaj take delovne uspehe kot smo jih dosegali do sedaj.

V. Žnidaršič

Slavka Bečaj dela pri obračunu osebnih dohodkov v TOZD Pohištvo Cerknica

Letošnji izobraževalni program uresničujemo

Program Kluba samoupravljalcev smo sprejeli in danes lahko trdimo, da smo ga zvečine tudi uresničili. V tem obdobju smo izpeljali celotni program za usposabljanje vseh članov organov upravljanja in delegatov, ki so bili izvoljeni lani. Organizirali smo tridnevni seminar o zakonu o delovnih razmerjih, dvodnevni seminar za člane delavskih kontrol in več enodnevnih seminarjev za člane delavskih svetov, za člane disciplinskih komisij in za člane poravnalnih svetov krajevne skupnosti.

Poleg tega smo izpeljali ciklus seminarjev za usposabljanje delegatov, ki delujejo v delegacijah za samoupravne interesne skupnosti in za zbere skupščine občine.

V kratkem lahko ocenimo, da je za nami razgibano, pa tudi uspešno obdobje, saj je bilo nad 250 ur predavanj, na katerih smo usposabljali približno 850 slušateljev. Po moji oceni pa je v delegacije in v samoupravne organe izvoljenih najmanj 2500 delovnih ljudi in občanov. Zelo hitro lahko ugotovimo, kaj pravzaprav pomeni to razmerje.

Vprašati se moramo, ali res velika večina delavcev — članov samoupravnih organov, katerim smo občani in delovni ljudje naše občine na volitvah zaupali odgovorne funkcije, da v sistemu demokratičnega odločanja in dogovarjanja odgovorno opravljajo naloge, smatra, da so že dovolj usposobljeni za opravljanje teh nalog. Vendar pa praksa marsikje kaže prav nasprotno. Dejstvo je, da se prav v vsakdanjem delu kaže stalna potreba, da se samoupravljalci nenehoma usposabljujejo, kajti le tako lahko znamo pravilno razumevati in sprejemati odločitve, pred katere smo postavljeni vsak dan.

Cilj tako zastavljenega usposabljanja je tudi v tem, da kvalitetne programe predavanj približamo samoupravljalcem (do sedaj so se posamezniki na takih oziroma podobnih seminarjih usposabljali v Ljubljani, Postojni, Portorožu in drugod) in da usposabljanje organiziramo v občini. V bistvu bi se lahko prav vsak samoupravljalac vključil v ta predavanja. Vendar nam

žal ta optimistični cilj ni v celoti uspel. Čeprav so bila v tem ciklusu usposabljanja potrebna precejšnja sredstva (glede na vsoto, s katero razpolaga klub), ugotavljamo, da bomo vendarle morali nadaljevati z organizacijo takih in podobnih oblik, saj so slušatelji na teh seminarjih ugodno ocenili kvaliteto predavanj in izražali zahtevo po novih takšnih oblikah usposabljanja.

Klub bo tudi v prihodnje uresničeval vse pobude iz temeljnih okolij, čeprav smo že tik pred dejstvom, da omejimo naša prizadevanja zaradi neodgovornega odnosa posameznih podpisnic samoupravnega sporazuma o ustanovitvi Kluba samoupravljalcev, ker ne poravnava redno svojih finančnih obveznosti. Prav Brest kljub obljubam in zagotovilom odgovornih tovarišev še do danes ni poravnal svojih finančnih obveznosti do kluba.

Tudi drugi del izobraževanja v tej sezoni uspešno končujemo. V februarju smo zaključili s predavanji na občinski politični šoli. V programu je bilo 100 pedagoških ur predavanj in razgovorov. Pred slušatelji je samo še zaključni razgovor in podelitev ustreznih spričeval. Ocenjujemo, da bo občinsko politično šolo končalo približno 20 slušateljev. Že sedaj je očitno, da nekateri slušatelji šolanja ne bodo uspešno zaključili. Dogovorili smo se, da bo odslej organiziran vsako leto po en oddelek občinske politične šole, s čimer bi predvsem člane Zveze komunistov usposabljali za delovanje v našem samoupravnem socialističnem sistemu.

M. Jernejčič

B. Levec

Iz drugih lesarskih kolektivov

V **MEBLU** ocenjujejo, da bodo pogoji gospodarjenja letos znatno težji kot preteklo leto zlasti zaradi velikih podražitev osnovnih surovin in materialov ter zaradi slabše konkurenčne sposobnosti pri vključevanju v mednarodno menjavo. Zaradi pokrivanja velike izgube temeljni organizaciji Iverka ter z realizacijo sprejetih naložb pričakujejo zaostrene pogoje pri zagotavljanju potrebnih likvidnih sredstev za planirani obseg poslovanja.

LIP Bled je v preteklem letu uspešno izvažal in sicer izključno na konvertibilno področje. Izvoz

je vrednostno znašal 5.887.735 dolarjev, kar je za 19 odstotkov več kot leto poprej in za 2 odstotka manj kot je bilo predvideno s planom. Tri četrtine vsega izvoza predstavljajo opazne plošče.

V **JELOVICI** imajo svojo splošno in zobozdravstveno ambulanto, sedaj pa se dogovarjajo o izgradnji lastnega vrta, v katerem bi našlo prostor približno 100 malčkov tistih mater, ki delajo v Jelovici. K sodelovanju pri gradnji nameravajo pritegniti tudi druge delovne organizacije. Naj še omenimo, da ocenjujejo mon-

tažo 43 hiš v Cerknici kot enega pomembnejših delovnih uspehov v preteklem letu.

LESNINA je slovesno proslavila svojo tridesetletnico. Ob tej priložnosti je predsednik **Tito** odlikoval kolektiv z redom dela z zlatim vencem. Odlikovani so bili tudi številni posamezniki iz Lesnininih temeljnih organizacij.

SLOVENIJALES — trgovina ima v tujini dokaj razvejano prodajno mrežo. Sestavlja jo trinajst stalnih in začasnih predstavništva na vseh celinah, pet lastnih podjetij v tujini z osmimi enotami, katerim se bo v kratkem pridružilo še šesto ter dve mešani podjetji, v katerih imajo večinski kapital in katerima se bo v kratkem pridružilo še tretje.

Prvo leto uresničevanja sanacijskega programa v **TOVARNI MERIL** je bilo uspešno. Napori kolektiva niso bili zaman in so glede na njihove objektivne pogoje poslovanja prebili tisto magično mejo celotnega prihodka in dohodka, ki v nadaljnji delitvi vendarle da že tudi ostanek čistega dohodka.

V **STOLU** ugotavljajo, da je splošna poraba v preteklem letu močno porasla. Kazalci kažejo, da bodo tudi letos sredstva za zadovoljevanje skupne in splošne porabe znova hitreje naraščala kot se bo večal dohodek. Zato bodo organi družbenopolitičnih skupnosti, družbeno-politične organizacije v delovni organizaciji in delegati posvečali temu dejstvu posebno skrb.

JAVOR je z novim letom povisal cene v svojem obratu družbene prehrane. Cena obroka — kosila znaša sedaj 11 dinarjev. Pri tem poskušajo upoštevati tabele kaloričnih vrednosti obrokov, ki jih priporoča republiški zavod za zdravstveno varstvo.

ELAN je za uspehe pri proizvodnji športne opreme in naprav dobil spominsko plaketo, kar je najvišje priznanje Smučarske zveze Jugoslavije. Nasploh ocenjujejo lansko poslovanje za zelo uspešno.

Tudi v **NOVOLESU** so razpravljali o presežkih samoupravnih interesnih skupnosti v preteklem letu. Na pobudo izvršnega sveta skupščine občine naj bi jih namenili za izgradnjo centra usmerjenega izobraževanja v Šmihelu pri Novem mestu.

ZADOVOLJNI Z ABONMAJSKIMI PREDSTAVAMI

»Všeč nam je taka oblika ponudbe kulturnih doživetij,« smo imeli organizatorji abonmajskih predstav priložnost večkrat slišati.

Res je, dvorane so bile polne: v Cerknici si je ogledalo pet predstav 1500 istih gledalcev, v Starem trgu 912. Vprašanje je, ali sta bila dan in ura primerna za vse obiskovalce (v Starem trgu sobote niso bile najbolj primerne, ker so za nekatere delovne); ali so bile predstave všeč vsem, saj jih občani niso imeli priložnosti izbirati; za vse interese ni bilo dovolj kart...

Smo pa kljub vsemu zadovoljni s sodelovanjem sindikatov in Zveze kulturnih organizacij, saj smo njim prodali večino abonmajev in od njih tudi pričakujemo, da nam bodo posredovali mnenja in pripombe ter želje za prihodnje delo.

Gostovanje poklicnih gledališč in ansamblov ni bilo namenjeno samo občinstvu, temveč tudi razgovorom po predstavah med poklicnimi in ljubiteljskimi delavci na gledališkem področju.

Sodobno celovito pojmovanje kulturnih potreb bo moralo postati skrb slehernega občana — odražala pa se bo v zamisli obnovljenih ali novih kulturnih domov. Sele takrat bomo lahko gledali zahtevnejše, bolj kvalitetne in številnejše prireditve doma.

S. Šestanovič

Srečno, umetnik!

PERKO. LOJZE PERKO. SLIKAR LOJZE PERKO. Skromno zveni in domače. Ime postaja naša last. Povsem je že naše — notranjsko in slovensko. Potem občečloveško kot je občečloveška vsaka umetnost, ki privre iz vročega, nemirnega človeškega srca. Na obrazu, zaznamovanim z »žlakom poduhovljenosti«, se da iz množice natančno prepoznati umetnika, tudi če sname svojo večno bohemsko baretto, tako kot se da prepoznati birokrata, četudi je snel »rokavice«, in profesorja, čeprav je pozabil ređovalnico.

Rodil se je v Loški dolini — med ostrnicami.

V svojem nemiru živi že sedemdeset let. Ne kaže jih. Ne utegne se starati; poznamo ga leta v enaki gibčnosti, z enako šegavostjo in enakim iskanjem. Oči samo iščejo, merijo, sodijo. Ne poznamo ga pri ustvarjanju: kdo bi ga motil! Ko pa gledamo njegovo končano podobo, se nam zdi nedokončana. Nekam površna, kot osnutek, kot skoraj dodelana skica.

In smo prisiljeni, da jo dodelujemo, dopolnjujemo, da vrta mo vanjo, da iščemo v stari kamri človeka, ki ga ni več tam; pod površjem pomladnih trav in voda slutimo pravo poželenje semen in korenin po klitju, brstenju, cvetenju in živiljenju, po novi plodnosti. V neznatni gmotici

osamljene žanjice sredi širokega polja ni le žanjica: je žena, je mati, je trpinka, sužnja, rednica, svetnica; pod rdečo ruto, ki ji zakriva glavo pred soncem, je misel, pogreznjena vasa, samo njena — nikomur in nikoli izpovedana. Le slikar ve za njen svet — zato jo postavi tja — nam v razmislek in človeški nemir. Nikoli ne vemo, kaj skriva globoka temna voda, kakšna usoda čepi za skromnimi okenci notranjske hiše, kod se klatijo misli ob hlohlih pretegnjenega kmeta, kakšna je zgodovina in kakšna prihodnost človeka na »Zadnji poti«. Nikoli ne vemo, kam se bo usula zloba, viseča v oblaku nad jezerom, kaj bo prinesla svetloba jutra in kdo bo umrl v negibni otrplosti zime...

Nič se ne ve! Išči, človek! Brskaj in misli! Tudi Lojze je moral, če je hotel postati naš slikar. Menda je zgodaj spoznal, da je umetnost v nedorečenem in da tudi tega ni nikoli konec.

Ob njegovem sedemdesetem letu, ki ga bo praznoval 21. aprila, mu ne privoščimo miru, želimo mu še sto novih vznemirjenj, umetniške mrzlice in večne nepotešenosti. To bo našega slikarja ohranjalo mladega, našo umetnost bo bogatilo, našo notranjsko in slovensko ter človeško lepoto pa razkrivalo nam in svetu.

J. Praprotnik

PRAZNOVANJE DNEVA ŽENA V KS BEGUNJE

Tako, ali malo drugače kot drugod, je bilo organizirano praznovanje dneva žena tudi za žene v krajevni skupnosti Begunje. Organizirala ga je krajevna konferenca SZDL. Nadvse prijeten kulturni program, ki so ga izvedli pevci, mladina in učenci osnovne šole iz Begunj, je bilo prijetno doživeti. Po kulturnem programu je bila skromna zaku-

žal pa v krajevni skupnosti nimamo prostora, kjer bi bilo mogoče taka ali podobna praznovanja še lepše organizirati. Želimo, da bi bilo srečanje ob praznovanju 8. marca skupno za vse žene iz krajevne skupnosti, pa tudi za delavke iz Tovarne pohištva Jelka. To pa nam sedaj omejeni prostori onemogočajo. Upamo, da bomo v prihodnje z obnovitvijo kulturnega doma v Begunjah tudi to dosegli in praznovanje 8. marca še lepše pripravili.

J. Opeka

O vzdrževanju strojev

V **TOZD POHISTVO** je bil 13. marca redni strokovni sestanek vseh delavcev, ki so kakorkoli odgovorni za organiziranje proizvodnje. Ker je bilo na dnevnem redu tudi vprašanje vzdrževanja strojev, so bili na sestanku prisotni tudi vsi delavci, ki delajo pri vzdrževanju.

V razpravi je bilo ugotovljeno, da so stroji iztrošeni in da so zato potrebni še večjega vzdrževanja. Vzdrževalci so zahtevali priročno skladišče z vsemi potrebnimi rezervnimi deli.

Predlagano je bilo, da je treba izdelati sistem vzdrževanja, saj bo le tako mogoče vzdrževanje, ki ne bo povzročalo zastojev. Seveda so bila kritično osvetljena še druga vprašanja.

Razprava je opozorila tudi na druga vprašanja, ki težijo proizvodnjo. Tehnološka priprava dela ni vedno zadostna. Tudi na področju normiranja je več težav. Kritizirano je bilo stališče nekaterih vodij oddelkov, ki ne organizirajo dela tako racionalno, da bi bila norma večja, seveda ob enakem naporu delav-

ca. Več je treba narediti tudi za uvajanje novih delavcev. Tudi ustrezni razporeditvi delavcev je treba posvetiti večjo skrb. Že velikokrat je bilo načeto vprašanje transportnih vozil, ki jih je treba nabaviti čimprej.

Tudi z razsvetljavo na nekaterih delih proizvodnje ni vse v redu.

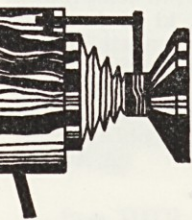
Predlagali so, naj bi šablone izdelovali iz »škart« elementov.

Načeta so bila tudi vprašanja o dokončanju investicijskih del skladišča furnirja, kar bi lahko bolj pospešeno gradili.

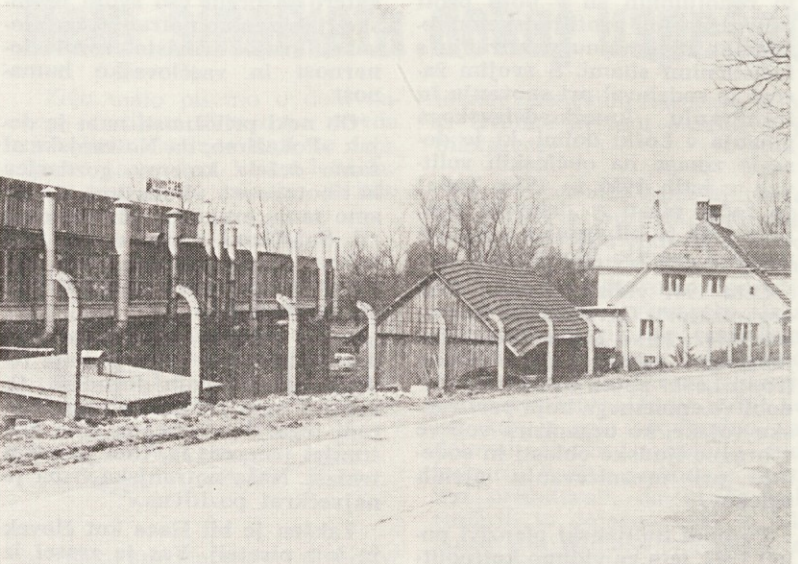
Problem je velika odsotnost delavcev z dela zaradi bolniške (9,2 odstotka), pa tudi drugih vzrokov odsotnosti je veliko; s tem v zvezi bo slej ko prej treba sprejeti ustrezne ukrepe.

Na koncu sestanka je direktor temeljne organizacije prisotne opozoril na večjo disciplino pri opravljanju rednega dela in posebnih ukrepov, sicer bo potrebno v interesu kolektiva ukrepati tako, da se bodo stvari obrnile na bolje.

J. Klančar

z očmi naše kamere

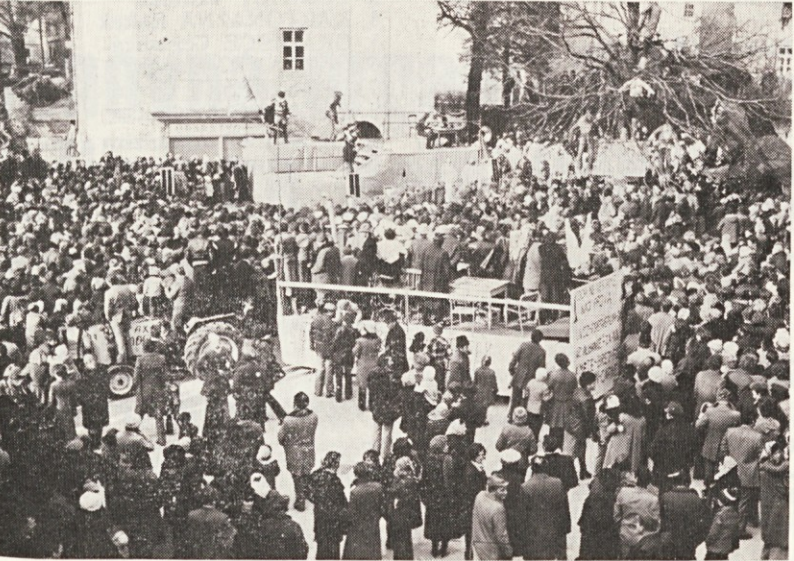
Tale lopa je lep okrasek pred TOZD MASIVA v Martinjaku

22. marca je predstavništvo nove pivovarne iz BUZETA organiziralo poizkušnjo svojih izdelkov v Starem trgu, na Rakeku in v našem malem mestu. Poizkušnja je bila v Blagovnici. Ponudili so več vrst piva, ki ga izdelujejo po avstrijski licenci in po domačih receptih. Ljubitelji te osvežilne pijače našega malega mesta so bili s kvaliteto začudljivi, prireditelji pa so obljubili, da bodo v prihodnje poskrbeli, da bodo njihovi proizvodi našim potrošnikom na voljo po trgovinah po vsej naši občini.

Čeravno je do začetka tradicionalnega pohoda po poteh domicilnih enot Notranjske še tri mesece, so priprave že v teku. Štab pohodne enote je imel dve seji, na katerih so se dogovorili o organizacijskih ukrepih, določili funkcije in izbrali traso pohoda do spomenikov in spominskih obeležij iz revolucionarne preteklosti v naših krajih. Tokrat se bodo poleg mladih pohoda udeležili tudi starejši občani in predstavniki mladih iz sosednjih občin.

PUST 1979 V SLIKI

FILMI V APRILU

1. 4. ob 16. uri — ameriški pustolovski film MOŽ Z ŽELEZNO MASKO.
1. 4. ob 19.30 — ameriška kriminalka RDEČILO ZA USTNICE.
2. 4. ob 19.30 — ameriška kriminalka TRIJE NEUSTRASNI.
5. 4. ob 19.30 — ameriški western MANAJA.
7. 4. ob 19.30 in 8. 4. ob 16. uri — italijanska komedija ŠKOFOVA SPALNICA
8. 4. ob 19.30 — francoska drama UJETNICA SAMOSTANA.
9. 4. ob 19.30 — francoska komedija ANNIE HILL.
12. 4. ob 19.30 — nemška kriminalka DEKLE IZ HONG KONGA.
14. 4. ob 19.30 in 15. 4. ob 16. uri — nemški western VINETOU IN OLD FIREHAND.
15. 4. ob 19.30 — švedski glasbeni film ABBA.
16. 4. ob 19.30 — francoska kriminalka PREISKAVA POD STRAHOM.
19. 4. ob 19.30 — ameriška kriminalka TAKSIST.
21. 4. ob 19.30 in 22. 4. ob 16. uri — hongkongški karate film ROKA SMRTI.
22. 4. ob 19.30 — ameriški pustolovski film GUSAR.
23. 4. ob 19.30 — jugoslovanski zgodovinski film LJUBEZEN IN SRD.
26. 4. ob 19.30 — ameriški pustolovski film PEKEL NA FLORIDI.
27. 4. ob 16. uri in 19.30 — (še ni predviden)
28. 4. ob 16. uri in 19.30 — ameriški glasbeni film ZADNJI NASTOP ELVISA PRESLYA.
29. 4. ob 16. uri in 19.30 — ameriški fantastični film ALEJA PROKLETSTVA.
30. 4. ob 19.30 — italijanska komedija GINEKOLOG SOCIALNEGA ZAVAROVANJA.

Nove naloge krajevnih skupnosti

Ob konstituiranju novo izvoljenih delegatskih skupščin krajevnih skupnosti so bili izvoljeni tudi novi organi. Vodstvene funkcije so zvečine prevzeli novi kadri. O možnih kandidatih je tekla zelo široka razprava v zborih občanov v vaških skupnostih, vodila pa jo je Socialistična zveza skupaj z vodstvi drugih družbenopolitičnih organizacij v krajevnih skupnostih. Ob tem velja poudariti, da so občani in delovni ljudje pri odločanju izhajali iz dejstva, da bo mogoče v prihodnje razvijati krajevno samoupravo, če bodo na prava mesta izvolili prave ljudi.

Ko so na prvih skupščinah ocenjevali opravljeno delo v preteklem mandatu, so ugotavljali, da naloge izpolnjujemo v skladu s srednjeročnim programom, ki so si ga zastavile krajevne skupnosti. Naloge iz tega obdobja predstavljajo zvečine reševanje komunalnih vprašanj, dopolnjujejo pa se še s planom srednjeročnega razvoja občine in območnih interesnih skupnosti. Ugotavljajo, da zunanji nosilci planskih nalog nekoliko zaostajajo z uresničevanjem, kar zlasti velja za elektrifikacijo, PTT storitve, izgradnjo šolskih objektov in urejenost okolja. Ob tem pa so začeli občan in delovni ljudje spoznavati resnico med željami in dejanskimi možnostmi za pridobitev vseh tistih dobrin, ki so za delo in življenje krajevnih skupnosti potrebne.

večini krajevnih skupnosti, izgradnjo vodovodov, elektrifikacije naselij in še vrsto drugih pridobljenih komunalnih dobrin.

Programska usmeritev do konca tega srednjeročnega obdobja le še dopolnjuje izvedbo načrtovanih akcij, vendar so v programih le tiste naloge, ki so dejansko finančno pokrite. Istočasno pa se že oblikujejo zahteve po razvoju krajevnih skupnosti v naslednjem srednjeročnem obdobju od leta 1980 do 1985. V sklop teh nalog pa prihajajo v ospredje tudi že naloge, ki so jih po ustavni opredelitvi in po ustreznih samoupravnih aktih pristojne in dolžne izvajati krajevne skupnosti v sodelovanju z vsemi nosilci razvoja in napredka. Te naloge pa se kažejo v krepitvi materialne osnove za razvoj šolstva in usmerjenega iz-

jevnih skupnosti nastopali v koordinacijskem odboru kot povezovalci želja, zahtev in interesov med združenim delom in krajevno skupnostjo. S tem prihajata do izraza svobodna menjava dela in skupni interes za razvoj krajevnih skupnosti, saj se isti ljudje pojavljajo v združenem delu kot ustvarjalci sredstev, obenem pa v krajevni skupnosti kot potrošniki dobrin.

Za tako opredeljen prihodnji razvoj pa se bodo morali vsi organi in organizacije v krajevni skupnosti čim bolj organizirati ter povezovati želje in interese v skupne akcije, da bi zadovoljili skupne in osebne potrebe krajanov.

F. Tavželj

Cerkniški delegatski žaromet

Dolgoletno iskanje oblik za sprotno obveščanje občanov in delovnih ljudi v naši občini o dogodkih v njihovem delu in življenju je končno pripeljalo do neposrednih zaključkov. Na osnovi le-teh je sklenjen sporazum z Ljubljanskim dnevnikom, ki bo prinašal sveže novice v posebni prilogi Cerkniški delegatski žaromet, in sicer za začetek vsako drugo sredo v mesecu.

Dogovorjeno je, da bodo Ljubljanski dnevnik s to prilogo dobivale vse delegatske strukture v temeljnih organizacijah in krajevnih skupnostih in jim bo dostavljen še isti dan, ko izide. To bo nadomestna oblika obveščanja, ki jo je svoje čase opravljal Glas Notranjske in ga je marsikdo v naši občini pogrešal.

Za oblikovanje vsebine priloge je imenovan poseben uredniški odbor, ki ga sestavljajo predstavniki političnih, samoupravnih in gospodarskih struktur v občini ter dva poklicna novinarja in fotoreporterja. Že sedaj pa pozivamo vse bralce, naj dajejo pripombe na vsebino, posredujejo pa tudi svoje prispevke, ki jih bomo rade volje sprejeli in tako dopolnili informacije s kritičnega in objektivnega vidika.

F. Tavželj

Brestova mladina uspešna

Akcija »Najboljša osnovna organizacija Zveze socialistične mladine v SOZD Slovenijales« za preteklo leto je končana.

Akcija je potekala po točkovanem sistemu, ki je bil sprejet na konferenci koordinacijskega sveta Zveze socialistične mladine SOZD Slovenijales.

Na seji sekretariata tega sveta, ki je bila 3. januarja, so na podlagi poslanih zapisnikov in poročil ocenili aktivnost vseh osnovnih organizacij, ki so se vključile v to akcijo. Le-teh je bilo 29. Ocene pa so dale naslednji izid:

1. LIP Spodnja Idrija	145
2. BREST TOZD TLI Stari trg	138
3. BREST TOZD TP Cerknica	119
4. STIL Koper	104
5. trgovina TOZD 300	81
6. trgovina TOZD 500	79
	itd.

Na 11. mesto so se uvrstile Skupne dejavnosti Bresta s 66 točkami, na 20. mesto TOZD Prodaja z 20 točkami in na 28. mesto TOZD Jelka z 11 točkami.

NOVI PREDSEDNIKI SKUPŠČIN IN SVETOV KRAJEVNIH SKUPNOSTI

	predsednik skupščine	predsednik sveta
Cerknica	Hren Jože	Kebe Tone
Rakek	Kavčič Franc	Vukičević Momo
Begunje	Intihar Ivan	Skrli Ivan
Nova vas	Anzeljc Drago	Križ Anton
Loška dolina	Cimprič Valentin	Ješelnik Franc
Cajnarje-Žilce	Pirman Janko	Kovačič Slavko
Grahovo	Turk Franc	še ni izvoljen

Izkušnje zadnjih nekaj let govorijo, da je bil vsak dinar, ki ga je prispevala družbena skupnost, nekajkrat oplemeniten s finančnimi prispevki, zbranimi med občani in od temeljnih organizacij, pa tudi z materialnimi prispevki in s prostovoljnimi delom. Tako zasledimo vrsto uspešnih akcij pri asfaltiranju cest v

obraževanja, za razvoj otroškega varstva, telesne kulture in kulturne dejavnosti, prihodnji razvoj temeljnih organizacij in drugih družbenih dejavnosti.

V tem mandatnem obdobju se prvič pojavljajo kot oblika povezovanja med temeljno organizacijo in krajevno skupnostjo tudi sindikati, ki bodo na ravni kra-

Mladi se pripravljajo

TEKMOVANJE MLADIH OB PROSLAVI TRIDESETLETNICE USPOSABLJANJA ZA SPLOŠNI LJUDSKI ODPOR

To šolsko leto je jubilejno leto organiziranega usposabljanja in pripravljanja mladine za splošni ljudski odpor. Zato je bil v zveznem merilu ustanovljen koordinacijski odbor za proslavo te dejavnosti. Odbor je sklenil, da bomo ta jubilej proslavili v vseh republikah in pokrajinah z množičnimi akcijami.

Republiški odbor za proslavo je sprejel okvirni program tekmovanja in akcij. Tekmovanja za-

8. MAREC — DAN ZMEŠNJAVE

8. marec — dan žena — mož z otroki sam doma. Razbija, vpije in kriči, da prihite sosedje vsi.

»Kje je žena tvoja ta, in takšen direndaj doma?«
»Žena moja ima svoj praznik, rekla je, naj bom jaz paznik!«

Otroci učijo se kaditi, mož pa že začel je piti. Vsi se derejo na glas, manjkata trobenta, bas.

Ko pride žena spet v svoj stan, izgubila skoraj ves je dan. Pospravlja, dela kot vse dni, da se v glavi ji vrti.

Metoda Šajn, 8. b

jemajo učence 7. in 8. razreda osnovnih šol, 1. in 2. razreda srednjih šol (teh v naši občini ni) ter delavsko in kmečko mladino.

Programi tekmovanj, ki bodo objavljeni v šolskih glasilih bodo:

a) šolska tekmovanja opravijo šole same do 14. aprila;

b) občinska tekmovanja organizirajo občinski štabi; do 20. 4.

c) področna tekmovanja organizirajo medobčinski štabi in center šolskih športnih društev Slovenije do 10. maja;

d) za republiško tekmovanje je odgovoren republiški štab, letos bo 25. maja.

Tekmovanje obsega: prvo pomoč, orientacijski pohod, poznavanje orožja, vojne opreme in streljanje.

J. Klančar

IZID NAGRADNEGA ŽREBANJA

Žrebanja pravzaprav ni bilo, ker sta se na nagradni razpis v prejšnji številki odzvali le dve bralki, ki sta izpolnjevalko obe pravilno rešili. Ali je morda vzrok v razpisanih nagradah? Je nekaj tisočakov vabljujejših od dobre knjige?

Nagrajenki sta **Milka Brence**, Cerknica, Tabor 32 in **Angela Rappi**, 69000 Murska Sobota, Miloša Kuzmiča 15.

Obema iskreno čestitamo! Nagradi jima bomo poslali po pošti.

Brestove kegljavke četrtje v Sloveniji

NEKAJ KEGLJAŠKIH NOVIC

V počastitev dneva žena je KK BREST organiziral množično rekreacijsko kegljanje za žene. Kegljalo je 25 igralk. Pred preizkušnjo podiranja kegljev je predsednik kluba Franc TURK pozdravil vse prisotne in jim čestital k prazniku, nato pa je sledil kulturni program, ki so ga izvedli učenci osnovne šole Cerknica.

Zatem je vsaka žena vrgla 50 metov. V razgovoru z ženami smo ugotovili, da si želijo tudi v prihodnje več takih srečanj ne le v kegljanju, pač pa v drugih športnih panogah, kjer bi se lahko razvedrile in pozabile na vsakdanje skrbi.

Ženska ekipa KK BREST je zelo uspešno zaključila republiško prvenstvo. Zasedle so četrto mesto in se tako uvrstile v tekmovalne v zveznem razredu.

Vrstni red:

1. Maribor
2. Celje
3. Triglav Kranj
4. BREST Cerknica
5. Hmezd Zalec itd.

Vseh pet ekip bo sodelovalo na državnem prvenstvu, ki bo predvidoma 12. in 19. maja 1979 (polfinale) in 6. junija (finale).

Dan žena tudi športno — na kegljišču

Na kegljišču v Cerknici pa se je končala trim liga za pokal kegljišča. Ob zaključku lige pa so se ekipe pomerile še v borbenih igrah.

Rezultati trim lige:

	kegljev
1. TENKIST Vrhnika	19633
2. KARTONAŽNA Rakek	19405
3. KOVINOPLASTIKA Lož	19513
4. BREST Cerknica	19193
5. GRADIŠČE Cerknica	19186
6. GOZDNA Cerknica	18636
7. ELEKTRO Cerknica	17979
8. GRADNIK Logatec	17444
9. Občina Cerknica	17718

REZULTATI borbenih iger:

	kegljev
1. KOVINOPLASTIKA Lož	337
2. BREST Cerknica	328
3. TENKIST Vrhnika	327
4. KARTONAŽNA Rakek	326
5. GRADIŠČE Cerknica	304
6. GOZDNA Cerknica	301
7. UPOKOJENCI Cerknica	292
8. ELEKTRO Cerknica	251

KK BREST organizira v aprilu odprto klubsko prvenstvo za člane 3 × 200 in 3 × 100 lučajev mešano, za mladince 3 × 200 in za članice 3 × 100 lučajev mešano. Prvi trije iz vseh štirih disciplin prejmejo kolajne. Vsem tekmovalcem želimo veliko športnih uspehov!

D. Pokleka

PETI BLOŠKI TEKI — JESENI

Organizacijski odbor Bloških tekov je sklenil, da zaradi neugodnih vremenskih razmer preloži Bloške teke na jesensko sezono.

Organizirali jih bomo takoj, ko bodo ugodne snežne razmere; predvidoma v novembru. Tako bodo udeleženci 5. Bloških tekov lahko pokazali svoje telesne sposobnosti, ki si jih bodo nabirali prek leta.

Vse prijavljene tekmovalce prosimo za razumevanje in jih tudi obveščamo, da bomo 6. Bloške teke organizirali normalno na prvo nedeljo v februarju 1980. leta.

Organizacijski odbor

Iz sosednjih kolektivov

Delavci v KOVINOPLASTIKI so dokaj dobro poslovali v letu 1978. Večje investicije, ki so jih v glavnem dokončali v preteklem letu, bodo v letu 1979 že dajale primerne rezultate.

Naj navedemo nekaj podatkov iz njihovih programov za leto 1979:

- proizvodnjo bodo povečali za 21%,
- družbeni proizvod za 20%,
- planirani dohodek naj bi bil višji za 19%,
- izvoz bodo povečali za dobro tretjino,
- zaposlili bodo 3% več delavcev,
- realni osebni dohodki bodo porasli za slabe 3%,
- produktivnost v temeljnih organizacijah bo porasla za 10%.

V letu 1979 nameravajo poslati na trg vrsto novih izdelkov, ki so posledica večletnih raziskav v lastnih razvojnih oddelkih. Ti izdelki bodo namenjeni domačemu in tujemu trgu. Značilno zanje pa je, da smo jih do sedaj uvažali. Naj jih omenimo le nekaj: nova rolo omarica za okna je sad strokovnega dela delavcev v Ložu in Novi vasi; program okovja za okna bodo dopolnili z okovji za aluminijasta okna in tako naprej.

KOVIND UNEC — ORGANIZIRAN PREVOZ NA DELO

V začetku aprila bo začel voziti delavski avtobus na progi Cerknica—Unec—Cerknica. Avtobus bo imel zvezo s kraji v smeri Žilce in Rakitna in s kraji v smeri Grahovec.

Že dalj časa opažamo, da je eden izmed vzrokov za počasnejše zaposlovanje v našem kolektivu ravno oddaljenost med občinskim središčem in zaledjem delovne sile. Težave s prevozom

imajo predvsem mlajši delavci in učenci, ki si še ne morejo privoščiti lastnega prevoznega sredstva. Zato se je kolektiv odločil in sklenil s SAP Cerknica pogodbo o uvedbi delavske proge.

Mislimo, da bomo s tem dali možnost številnim delavcem, ki se želijo zaposliti v Kovindu, a nimajo lastnega prevoznega sredstva.

SGP GRADIŠČE CERKNICA NOVI SAMSKI DOM

Delavci TOZD Gozdarstvo Cerknica so se odločili za izgradnjo samskega doma v Cerknici. Objekt bo stal ob vodi nasproti Tovarne pohištva Cerknica, to je poleg garaž Gozdnega gospodarstva. Samski dom bo zgrajen po vseh standardih, ki so danes v veljavi za samske domove. Imel bo dvo-posteljne sobe, čajne kuhinje, garderobe, sušilnico, pralnico, klubske prostore in prostore za rekreacijo. Objekt bo glede na bližino tovarne pohištva ogrevan z energijo pare, ki jo bo dobil prek vode iz Brestove tovarne. Zmogljivosti samskega doma bodo več kot 100 postelj, tako kot so po standardih za samske domove predvidene.

Gozdno gospodarstvo in SGP Gradišče — oba imata potrebe po delavcih, ki rabijo samsko nastanitev — sta se sporazumela za razdelitev sob tako, da bo vsakdo lahko imel nastanjenih 50 delavcev. Temu ustrežno je tudi financiranje objekta h kateremu sodi tudi izgradnja kanalizacije in ceste do glavnega prehoda skozi Cerknico.

Oba investitorja sta prepričana, da bo s sodelovanjem pri razreševanju stanovanjskih vprašanj delavcev in ob pomoči BRESTA objekt lahko uspešno dograjen še letos.

Naši upokojenci

26. marca je odšel iz TOZD Masiva Martinjak v pokoj naš dolgoletni delavec Jakob Baraga iz Grahovega.

V Tovarni pohištva Masiva je bil zaposlen od 1. 1. 1947. leta. Delal je na raznih opravilih in nalogah v strojnih oddelkih tovarne. V pokoj je odšel iz opravljanja del in nalog — vodja strojnega brušenja.

Delovni kolektiv se mu za njegovo nesebično, požrtvovalno in ustvarjalno delo zahvaljuje in mu želi še mnogo zdravih let.

Kolektiv TOZD Masiva TP Martinjak

V spomin

Delovna skupnost TOZD MASIVA TP Martinjak sporoča žalostno novico, da je nenadoma umrl naš upokojenec Jože JENC iz Grahovega.

V temeljni organizaciji je bil zaposlen od 1. 8. 1957. leta na raznih opravilih in nalogah, leta 1964 pa je odšel v zaslužni pokoj. Ohranili ga bomo v lepem spominu kot marljivega in mirnega sodelavca.

Kolektiv TOZD MASIVA TP Martinjak

V najlepši dobi življenja nas je po kratkotrajni in zahrbtni boleznini zapustila Anica ULE.

Na Skupnih dejavnostih je delala v ekonomsko-finančni službi, prej pa je bila zaposlena v TOZD JELKA Begunje.

Kot dobra in vestna delavka nam bo ostala za vedno v spominu.

Kolektiv Skupnih dejavnosti

BRESTOV OBZORNİK — glasilo delovne skupnosti Brest Cerknica n. sol. o. Glavni in odgovorni urednik Božo LEVEC. Urejajo uredniški odbor: Franjo GAGULA, Vojko HARMEL, Mate JAKOVAC, Božo LEVEC, Danilo MLINAR, Leopold OBLAK, Janez OPEKA, Andrej ŠEGA, Miha ŠEPEC, Franc TRUDEN, Zeni ZEMLJAK in Viktor ZNIDARSIČ. Foto: Jože ŠKRLJ. Tiska: Železniška tiskarna v Ljubljani. Naklada 2800 izvodov.

Glasilo sodi med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov (mnenje sekretariata za informiranje izvršnega sveta SR Slovenije št. 421-1/72 z dne 24. oktobra 1974).

BRESTOV
pred 10 leti
obzornik
GLASILO KOLEKTIVA

ZA 32 MILIJONOV DIN INVESTICIJ

Brest iz leta v leto povečuje obseg proizvodnje in finančne rezultate.

V zadnjih petih letih je fizični obseg proizvodnje poprečno letno višji za 14%, dobiček skupaj z amortizacijo pa kar za 34%. Zanimivo pri vsem tem pa je, da smo imeli večja investicijska vlaganja do 1963. leta, od tedaj naprej pa nismo v nove kapacitete vlagali več kot znaša amortizacija. Doseženi rezultati so torej posledica izkoriščanja vloženih sredstev.

Osnovni namen nove investicije lahko izrazimo v naslednjih ugotovitvah:

- modernizacija in delna zamenjava strojne opreme,
- izpopolnitev proizvodno-tehnoloških postopkov na raven najsoodobnejše tehnologije na področju finalne predelave lesa,
- rekonstrukcija proizvodnje ivernih plošč,
- izpopolnitev energetskih naprav,
- prilagoditev delovnih prostorov novim proizvodnim potrebam z novimi objekti.

SKUPNA PORABA PRED RAZDELITVIJO

Centralni delavski svet Bresta bo na prvi prihodnji seji obravnaval predlog financiranja in razdelitve sredstev skupne porabe za leto 1969. Potrebe po sredstvih skupne potrošnje so zelo velike, vendar je razdelitev teh sredstev odvisna od finančnih možnosti podjetja. Skupna vrednost sredstev skupne porabe, ki bo potrošena v letu 1969 in delno tudi v letu 1970 (dokončanje stanovanjskega bloka), znaša 3,9 milijona N dinarjev.

ZAKAJ NI DOBAV JELOVE HLODOVINE

Vsa pretekla leta je bila ustaljena praksa, da smo se v začetku novega poslovnega leta sestali z vodilnimi delavci GG Postojna in se dogovorili za ustrezne cene hlobovine ter za količinske dobave. Cena hlobovine je bila vedno enaka cenam, ki so se dosegale v Sloveniji. To, že ustaljeno obliko dogovarjanja so gozdarji letos zamenjali z ultimatom. Dne 10. 1. 1969 nas je obiskal njihov komercialist, ki je povedal njihove pogoje, vse količine iz našega bazena usmerili drugam. Tri dni kasneje sta šefa gozdnih obratov na našem območju prejela ukaz, naj takoj prenehata z dobavo hlobovine na naše žage.

TURISTIČNE PERSPEKTIVE

Idejni projekt prostorske turistične izrabe Cerkniškega jezera je seveda najpomembnejši. Z njim je ustvarjena idejna osnova za prihodnje programe, ki pa morajo biti seveda tudi ekonomsko obdelani. Tudi sedanje objekte kot so Rakov Škocjan, Slivnica, Grad Snežnik s celotnim parkom 88 ha, Križna jama, Bloška planota in Žilce, je treba obdelati programsko in s konkretnimi investicijskimi načrti. Zato že sedaj teče vse potrebno, da bi se tudi Cerknica z vsemi omenjenimi objekti, naravnimi znamenitostmi, predvsem pa s Cerkniškim jezerom vključila v regionalno prostorsko planiranje Slovenije.

Dostop na Slivnico je največja težava, saj vemo, da je v zimskih mesecih z vozili skoraj nemogoč. Zato je verjetno edina rešitev zgraditi žičnico iz Marofa do vrha Slivnice, na smučarskih terenih pa postaviti vlečnice. Sedaj je v delu idejni načrt za žičnico pri Transturistu iz Škofje Loke.

Izdelali pa so že zazidalni načrt za počitniško naselje Gornje Jezero za približno 80 počitniških hišic. Že ob koncu marca ali v začetku aprila bo Zavod za turizem razpisal licitacijo za oddajo zemljišč na Gornjem Jezeru. Zanimanje je precejšnje, saj je že sedaj okoli 30 prošelj.